

We hebben ervoor gekozen om te werken op basis van de behoefte van ervaringsdeskundigen. Het palet aan maatregelen ontstaat niet zozeer door aanbodgericht te werken, zoals in de hoofdconclusie van het rapport wordt vermeld, maar door af te gaan op waar de doelgroepen specifiek behoefte aan hebben, en waar mogelijk ook ervaringsdeskundigen op in te zetten. Het honoreren van burgerinitiatieven past ook in deze aanpak. Maatregelen en projecten waaraan behoefte is en die resultaat sorteren zetten we voort of bouwen we uit, andere beëindigen we. Zo kan een palet van effectieve interventies ontstaan.

Positief beeld

Het rapport bevat een aantal scherpe observaties, is gestructureerd van opzet en bevat diverse aanknopingspunten waar we ons voordeel mee zullen doen. Doen we de goede dingen en doen we de dingen goed?

Het rapport constateert dat we op een aantal punten op de goede weg zijn:

- We betrekken de doelgroep bij het beleid en de uitvoering, dat brengt ervaringsdeskundigheid met zich mee
- De mensen die we bereiken zijn tevreden
- De raad wordt goed meegenomen bij de ontwikkelingen op het gebied van armoede
- De outreachende aanpak wordt succesvol genoemd
- Maatschappelijke organisaties geven aan dat ze gehoord en gezien worden en betrokken worden.

Daarnaast doet de Rekenkamercommissie een aantal aanbevelingen waarop we hieronder nader ingaan.

Reactie op de aanbevelingen

1. / 2. Benoemen de maatschappelijke effecten en koppel daar de informatievoorziening en monitoring aan.

Een belangrijk kritiekpunt van de commissie is de meetbaarheid van de effecten in relatie tot de gestelde doelen. Het Rekenkamercommissie-rapport maakt duidelijk dat meer scherpheid nodig is ten aanzien van de doelen, subdoelen en maatschappelijke resultaten die we beogen met het armoedebeleid.

We herkennen de behoefte om meer inzicht te krijgen op de effectiviteit van ons armoedebeleid. In 2015 hebben we vanwege die behoefte al een aantal stappen gezet samen met bureau Onderzoek en Statistiek (O&S) en uw raad om te komen tot een adequaat monitoring systeem. Een van de conclusies was om naast *kwantitatief* onderzoek aan de hand van prestatie-indicatoren en telgegevens meer in te zetten op *kwantitatief* onderzoek, dat past bij onze innovatieve aanpak. We voeren gesprekken met onze partners, zetten het Serviceteam in (minima bellen minima) om feedback te vragen over de concrete effecten van de inzet, en ontwikkelen een monitoringsysteem om de waardering en de beleving te kunnen meten. Kortom: we doen onderzoek naar wat helpt. Het samengestelde beeld dat we nu hebben aan de hand van prestatie-indicatoren biedt een redelijk inzicht in wat we doen en wat het resultaat is. De duiding is echter een stuk lastiger. Het college wil, ook gezien het rapport van de Rekenkamercommissie, daarom verdere stappen zetten om de effectiviteit van het armoedebeleid te meten.

De ontwikkeling van een goed, praktisch en inzichtelijk monitoringssysteem is overigens geen gemakkelijke opgave, en een waarmee ook andere gemeenten worstelen. Daar is een aantal redenen voor.

In de eerste plaats zijn er allerlei factoren van invloed op de uitwerking van ons beleid op individueel of huishoudenniveau. Beleidsmaatregelen spelen een belangrijke, maar niet allesbepalende rol. Individuele psychische en fysieke omstandigheden hebben invloed op de vraag in hoeverre de aanpak succesvol is en op welke termijn. Daar komt bij dat het meten van maatschappelijke effecten nog in de kinderschoenen staat. Bovendien zullen de *maatschappelijke effecten* zich pas op de (middel)lange termijn voordoen en meetbaar zijn. In het sociale domein is het college bezig met verschillende manieren om die effecten goed in beeld te brengen. Voorbeelden zijn de maatschappelijke kosten-baten-analyses van de WIJ-teams en Tuin in de Stad. Momenteel laten wij de Rijksuniversiteit Groningen onderzoek doen naar de effectiviteit van onze preventieve schuldhulpverlening.

In de tweede plaats ontbreekt kennis van de totale doelgroep. Voor een deel omdat gemeenten simpelweg niet kunnen beschikken over de inkomens- en participatiegegevens van alle inwoners, maar ook onze kennis over de groep mensen met een bijstandsuitkering is onvoldoende. De screening van ons bestand in het project Kansen in Kaart, waarbij op grote schaal huisbezoeken worden afgelegd, is daarom van groot belang. De WIJ-aanpak biedt in dit verband ook grote kansen, zoals het rapport ook constateert. Dit voorjaar wordt u geïnformeerd over de tussenevaluatie van Kansen in Kaart en over de voornemens van het college om een deel van de dienstverlening van werk, inkomen en maatschappelijke participatie gebiedsgericht vorm te geven.

3. / 4. Versterk de aanpak met Preventie als vierde pijler, blijf outreachend werken en zet in op maatwerk.

Preventie is op veel terreinen een speerpunt van ons hele gemeentelijk beleid. Voorkomen dat mensen in een ongewenste situatie terechtkomen maar ook voorkomen dat als ze daar in zitten in een negatieve spiraal terecht komen. Vroegsignalering door mensen en instellingen in de stad, waaraan we in het kader van de verbinding werken, is daarbij belangrijk. Preventie is een belangrijke insteek voor ons gehele armoedebeleid en is totaal verweven in onze hele aanpak.

We hebben al eerder onderkend dat niet alleen informatie, maar ook een goede communicatie helpt om mensen te activeren. Een adequate persoonlijke benadering die inspeelt op de wens en de behoefte van de betrokkene vergroot de effectiviteit. Met activerende projecten sluiten we aan bij de energie die mensen hebben. De bejegening is daarbij een aandachtspunt, alsook het vroegtijdig onderkennen van signalen en tijdig doorverwijzen. Onlangs hebt u de conceptvisie inkomensdienstverlening besproken die erop gericht is hierin grote stappen te zetten. We organiseren inmiddels trainingen voor mensen van de frontoffice, medewerkers van de WIJ teams en beroepskrachten in het onderwijs en de kinderopvang. Hier is veel animo voor.

5. Creëer een netwerksamenwerking tussen gemeente en maatschappelijke organisaties

Goed afgestemd maatwerk is belangrijk voor de effectiviteit op huishoudenniveau. Dat gaat steeds beter. De inzet van de WIJ teams is een voorbeeld daarvan. Maar wij erkennen dat de afstemming in het aanbod van de individuele organisaties nog een slag beter kan. Het rapport merkt terecht op dat het van groot belang is dat alle partners weet hebben van elkaars inspanningen. Daarbij hoeft niet perse de gemeente altijd de spin in het web te zijn.

Tot slot

Het rapport van de Rekenkamer sluit aan bij de discussies die het college en uw raad de afgelopen jaren rond het armoedebeleid gevoerd hebben. Het bevat kritische opmerkingen over de meetbaarheid van de effecten die we ter harte nemen. Het bevestigt ook dat we ons op de juiste dingen richten en daarbij op de goede weg zijn: preventie, outreachend werken, verbindingen leggen met maatschappelijke instellingen en de ontwikkeling van onze monitoring.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink